

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΑ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Πώς σπαταλεύσαν τα παλληκάρια τα πυρομαχικά τους. Οι πυριτιδόμυλοι της Δημητσάνας. Στε άρχοντικό των αδελφών Σηλιωτοπούλων. Ο εκδιηκτικός Τζανής και η άφιξη του Τούρκου ανακριτού. Ο γελοιοποιός της Δημητσάνας και ο πατριωτικός ρόλος του. Μια κομικετραγική σκηνή. Τα βιβλία της Δημητσάνας και οι τσίγκοι ενός τζαμιάς. Πώς έπολέμησαν τόν Τούρκο τα παλληκάρια του 1821.

ΙΑ από τις πιο περιέργες σελίδες της Ιστορίας του Γερου Άγώνος εινε και η αναφερομένη στα πυρομαχικά της Έπαναστάσεως.

Στήν αρχή οι άμαθοι από πόλεμο Έλληνες, έκαναν μεγάλη κατάχρηση πυροβολισμών. Στόν ένθουσιασμό τους, έφριξαν ντουφεκιές νύχτα και μέρα. Είτε ελάθονταν, είτε έτοιμάζονταν νά ξεκινήσουν, είτε εβόδιζαν, είτε γλεντούσαν, πυροβολούσαν. Έφριξαν ακόμη ντουφεκιές κι όταν συναπαντιόνταν, γιά χαίρεσιμό, πρό πάντων όμως εβόδευαν πολλή πυρομαχικά όταν εγυμνάζονταν στό σμάδι. Η κατάχρησης αυτή είχε φτάσει σέ βαθμό που έθεσε σέ κίνδυνο τόν Άγώνα, και κανείς δέν μπορούσε νά επέμβη και νά ανστήσει σχετική οικονομία.

Σέ ώρα μάχης, άμα οι Έλληνες έβλεπαν τους Τούρκους, ακόμη και σέ διπλασία και τριπλάσια απόστασι βολής τουφεκιού, άρχιζαν νά πυροβολούν άστοχα και ακατάπαστα, άσπε εβόδευαν τά πολεμοφόδια του προτού οι έχθροι πληρώσουν, χωρίς νά συλλογίζονται ότι θά έπαινον ετεπειθεμένοι στις σφαίρες τόν έχθρον και πρό πάντων ότι η Έπαναστάσις ήταν στραχή σέ οικονομικούς πόρους...

Πολλές φορές άρχιζε η μάχη και οι Έλληνες εφριζαν τις καΐσες τους άδειανές. Τότε αναγκαστικώς έφηναν η αναγκάζονταν νά πολεμήσουν μόνο με τά γιαταγάνια, σέ άγώνα άνισο.

Στήν αρχή του Άγώνος η έλλειψις αυτή ήταν γενική: "Έλειπε τό νύτρο, τό θειάφι, τό χαρτί, τό μολύβι. Άλλά κι ένα από τά είδη αυτά νά έλειπε, ούτε φρούσια ήταν δυνατόν νά γίνουν, ούτε μπαρούτι.

Η έλλειψις αυτές και μόνο θά μπορούσαν νά καταστρέψουν την Έπαναστάσι στην αρχή της, στά σπάσμονά της. Εύτυχώς, από δόγμα Θεού, ήρθε μια ανέλπιστη βοήθεια, η ακόλουθη:

Από αδερφοί Δημησιάντες, οι Νικόλαος και Σάφρος Σηλιωτοπούλοι, εγχατεστημένοι στην Ύδρα, πρό της Έπαναστάσεως, ως έμποροι, (και άρετά ευκατάστατοι), εμνήθησαν στά σχέδια της Φιλικής Έταιρείας και έγιναν ένθουσιασάδες όπαδοί της Ίδεας της Έλευθερίας. Οι Σηλιωτοπούλοι εσκεψήθηκαν τότε νά μεταβάλουν όλη τους την περιουσία σέ νύτρο και θειάφι γιά μπαρούτι, μολύβι γιά σφαίρες και χαρτί γιά φρούσια. Και, κατά τό 1819, άρχισαν νά βράζουν σέ πράξι τό σκαπό τους, ένθουσιάδεις και άπορασιστικί.

Έπήγαν λοιπόν στη Δημητσάνα και ίδρυσαν στό πατρικό τους γήτιμα έναν νεοπυριτιδόμυλο, όπου έφτιασαν μπαρούτι (την περιοχή Δημησιανική), δήθεν χάριν έμπορίου, γιά τά νησιά. Με την πρόφασι της Έπιχειρήσεως αυτής, μετέφεραν κατά διαλείμματα και άποταμίαναν στη Δημητσάνα άρετά υλικό. Τις έργασίες τους αυτές δέν τις ύποψιάζονταν γιά κακό οι Τούρκοι, γιαντί στη Δημητσάνα ύπρχαν άνέκαθεν πολλοί τεχνίτες, οι όποιοι όχι μόνο έφτιαχναν και πουλούσαν μπαρούτι, αλλά και ήταν γνωστοί ως επιδέξιοι εντρονομόγοι, βγάζοντες τό νύτρο από σπήλαια και πετρώματα της Μονεμβασίας και άλλων μερών. Και όταν τό νύτρο δέν τους έφτανε γιά την μπαρούτι τους, τό έφορμήθοντο από την Αίγυπτο και την Εβρώπη με τά Ύδραϊκά και Σπεισιθόνια καράβια. Τότε συνένει και τό ακόλουθο έπιστόδιο, που έβαλε σέ σκαπό κίνδυνο όλη την ύπόθεσι της ετοιμασμένης Έπαναστάσεως:

Ύληχε στη Δημητσάνα κάποιος Κωνσταντίνος Τζανής, ό όποιος δέν ήταν μνημένος στό μυσικό της Φιλικής Έταιρείας, πρότον γιαντί τόνο ύποπτιόντο ως φιλότομω και δεύτερον γιαντί τόν θεωρούσαν ύπόπλοιο και φίλμο. Ο Τζανής αυτός είχε ρθί σέ έχθρότητα με τους προχρτίγους του τοιαυτά ζητήματα και ζητούσε ειδικία νά τους εκδικηθή. Όταν λοιπόν έμαθε ότι η Ύψηλή Πύλη έστειλε στρατό έναν-

τιόν του Άλή Πασά, κατήγγειλε στην Τουρκική Έξουσία τους προχρτίγους της Δημητσάνας ότι προσορίζον τά πολεμοφόδια πουφτιαγαν γιά τόν Άλή. Ο Διοικητής της Πελοποννήσου έστειλε άμέσως στη Δημητσάνα ένα μουμπασίρη (ανακριτή) με συνοδεία, γιά νά ενεργήσει άσφρα.

Ο μουμπασίρης κατέλιπε στό άρχοντικό των Σηλιωτοπούλων. Στο ύπόγειο του σπιτιού ήταν πράγματι άποθηκευμένη μεγάλη ποσότη νύτρος, την όποιαν οι Σηλιωτοπούλοι κρατούσαν μυστική. Έν τούτους οι δύο αδελφοί δέχθηκαν τους Τούρκους στό σπίτι τους, τους εφιλοξένησαν με έξαιρετικές περιουσιές και τό ίδιο βράδυ τους έτοιμσαν μεγαλοπρεπές τραπέζι, γιά νά τους έχουν, έν πάση περιπτώσει, μπουκιμένους. Έκάλεσαν μάλιστα κι έναν άστέιο τύπο του χωριού, ένα είδος γελοιοποιό, τόν λεγόμενο Μπάριπα. Τόνο, γιά νά τους διασκεδάσει με τους χωρατάδες του.

Οι Τούρκοι — ανακριτής και χωροφύλακες — τό έστρωσαν στό φαγοτόπι. Ο χωροφύλακας Θυμώσ τοξ διασκεδάει και τους άπολογούσε την προσοχή, ενώ στό μεταξύ τόν άνθρώπου των Σηλιωτοπούλων έβγαζαν από τό ύπόγειο τό νύτρο και τό κοιλιάδον αν ένα λίτρο, πιο πέρα...

Οι Τούρκοι δέν έπήγαν γιαμάρι και κοιμήθησαν... Την άλλη μέρα ό μουμπασίρης έφραζε όλο τό σπίτι, δέν βρήκε καθόλου υλικό και πήγε στους πυριτιδούλιους, τους όποιους είχε διαταγή νά καταστρέψη... Άλλά επειδή κι εκεί δέν εβρήκε υλικό λόγον, περιωρίσθη νά κατεβάσει τους άξονας και τους κοπάνους τόν μύλων και νά μετακινήσει τά γουδιά. Έπειτα έκανε την έκθεσί του, ενούθη, και ζήτησε τό «μουμπασιριές» του (δηλ. τό δικαϊώμα του), τό όποιον προθύμως του έπληρώσαν οι Σηλιωτοπούλοι. Ώς εζέ περιούσι μάλιστα του έβαλαν στό διάσκαχ το δυό οκάδες καλό μετάξι γιά τη γαλονήσά του κι ένα χαρτοτόμο με μαζμουτιέδες (χοσά νουσιματα).

Επίσης εφιλοδοήσαν πλουσιώσ και τους συνοδεύσαν απόν χωροφύλακας, κι έτσι έφηναν όλοι ευχαριστημένοι, κηρύττοντες ότι ο Τζανής εινε μέγας συκοφάντης και τού χρειάζατο ξυλό αλύπητο.

Μετά την άναχώρησι των Τούρκων, η Δημητσάνα εσηρώθη στό πόδι εναντίον του Τζανή. — Έξω από τό χωριό ό προδότης κι εφώναξαν όλοι κι εφοβόειζαν νά τόν πετροβολήσουν.

Έντρομος ο Τζανής, αναγκάστηκε νά φύγη και νά μνη Ξαυραφή εκεί. Τότε οι Δημησιάντες έβοήθησαν όλοι νά ξαναβάλουν τά μηχανήματα και υλικά τόν μύλων στη θέσι τους και οι πυριτιδούμοι ξανάρχισαν τη δουλειά τους...

Όταν έξέσασε η Έπαναστάσις τό 1821, βρέθηκε στη Δημητσάνα άποθηκευμένο άφθονο υλικό από νύτρο, θειάφι και μολύβι. Γιατί, εκτός τόν αδελφών Σηλιωτοπούλων, και άλλοι έμποροι και τεχνίτες είχαν μπαρούτι. Επικρατούσε έτσι ένας συγμηκτικός ένθουσιασμός στην ήρωική αυτή πόλι. Όλοι έπροσέφεροντο προθύμως νά ύπηρετήσουν τόν άγώνα. Άξιμη και γέροντες και παιδιά έδούλειαν στά φρούσια. Ο Ιστορικός Μ. Οικονόμου (Δημησιανής), σύγχρονος, γράφει:

...Οι μύλοι ηρέθησαν, και

εκτός της οικίας τόν Σηλιωτοπούλων και άλλα πολλά οικία όμοιασαν εγορυσάσια. Διότι, κατά τόν αϊτήν τρόπον, εγχατικέθησαν εκεί και άγραποιεία, έτοιμάζοντα ψωμί διά τόν στρατόν, εις τά όποια πολλοί γυναικίς εζύμωναν δωρεάν... Ύπρχον δε όμοιος άνέκαθεν εκεί και βυροδωφεία και τεχνίται διά τά παπουτάρια και τά ταφουρία τόν στρατιωτικό, σελάγια, παλάσκιες, ζώνες και ό,τι άλλα χρέσσιμα, ως και όπλασιόσι.

Με τόν καιρό, και καθόσον προχωρούσε ό Γερου Άγών, οι πυριτιδούμοιοι γίνονταν περιούστεροι. Άν ύδρχε άνάγκη, μπορούσε νά βγη από τη Δημητσάνα μπαρούτι 500 οκάδες την ήμέρα. Οι αδελφοί Σηλιωτοπούλοι έδιναν μπαρούτι σέ όλους όσους έστειλαν οι όπλαρ-

Η Καπετάνισσα.

χηγοί, μακρυνοί και κοντινοί, άρκομένοι σε μία άπλη άπόδειξη παραλαβής. Έστειλαν μαρτυρήσει όχι μόνο σε όλο το Μωρηά και τη Ρούμελη, αλλά και στην Κασσάνδρα και στη Θεσσαλία, στη Μακεδονία, στην Κρήτη, στα νησιά, ακόμη και στη Συρία, όπου έλεγετο τότε ότι θα διαδοθή ή Έπανάστασις.

Άλλ' όπως είπαμε, τα παλληκάρια σπαταλούσαν τα πυρομαχικά τους και σε λίγον καιρό άρχισε ή έλλειψις. Στην άρχή έλαμψε το χαρτί για τα φυσέκια, έπειτα και το μολύβι. Η Έπάνησις — από την όποια μπορούσαν να προμηθευθούν — διατελούσε υπό την Άγγλική προστασία. Και ή Άγγλία, θέλοντας να κρατήσει ούδετερότητα, άπαγόρευε να βγαίνουν τα είδη αυτά για τους έπαναστάτες. Από μακρυνότερα μέρη δεν μπορούσε να προμηθευτή μαρτυρήσει ένας λαός έπαναστατημένος. Άφου λοιπόν άγώσανται όσο χαρτί ύπηρχε στον τόπο, μεταχειρίστηκαν στο τέλος και τα βιβλία που ύπηρχαν στα μοναστήρια. Έπειτα έβαλαν χέρι στην περιφημη Βιβλιοθήκη της Δημητσάνας. Έγινε πρός τούτο ένα είδος έπιτροπής για να ξεδιαλέξη τα λιγότερο χρήσιμα βιβλία. Έδιάλεξαν λοιπόν τα παλαιότερα — τ' αρχέγονα κ.λπ. — καθώς και τα χειρόγραφα, και τ' άλλα τα έδωσαν στα έργοστάσια των πυρομαχικών. Έτσι έπροσφοδότη ή Έπανάστασις με φύλλα από σπανιότερες εκδόσεις καθώς και με κώδικας μοναστηριών, που θεωρούνται σήμερα πολιτιμώματα. Χάθηκαν έτσι και σπουδαίες εκδόσεις, ίν φ ό λιο, περγαμινές κ.λπ.

Η έλλειψις μολυβιού ή μπαλαράμας ή άπλές σφαίρες στάς άρχας άνεπαρκώς ή τη χρησιμοποιήσι διαφόρων μολυβένιων (ή από μίγμα μολυβιού και χαλκού) άγγειστον του σπιτιού, από κροντήρια κ.λπ. Άλλά και αυτά εσώθηκαν. Τότε οι έπαναστάται έστρεψαν την προσήχη τους στα Τζαμά των Όθωμανών και στα μαγαζιά τους, τα όποια είχαν μολυβένιες στέγες, τα περισσότερα. Και πρώτα έβγαλαν τη στέγη του μεγάλου Τζαμιού των Πατρών, έπειτα όλες τις μολυβένιες πλάκες που έσκεπάζαν το Μενδρυσέ (τεροσπουδασιότη) του Άργους. Η πλάκες αυτές φοτώθηκαν σε 122 τόμα και εστάλησαν στο στρατόπεδο των Μιλών, κ' από εκεί στη Δημητσάνα, όπου έχύθησαν σε σφαίρες μικρές και μεγάλες. Ένα σημαντικό μέρος από τις σφαίρες αυτές έδόθη στην ηρωική Μπουμπουλίνα που πολιορκούσε με το στόλι της το Ναύπλιο. Άλλο μέρος εστάλη στους πολιορκητάς της Κορίνθου και άλλων φρουριών, και το υπόλοιπον έχρησιμοποιοήθη στην πολιορκία της Τριπόλεως, την όποια σπουδαίως έξυτηρέτησε.

Σε λίγον καιρό βρέθηκε και άλλο μολύβι. Το έστειλε από τη Μάτα το Έλλην έμπορος Δήμος Κανελλόπουλος, βάρος 90 καντάρια. Η Πελοποννησιακή Γερουσία άπέστειλε στον Κανελλόπουλο άπόδειξη παραλαβής «έξαργυρωτέαν εις άρμόδιότερους καιρούς», όπως έγραφε.

Τούτο τώρα και μικρές βιογραφικές σημειώσεις για τους αδελφούς Σηπλιωτόπουλους. Μετά την έξοχή της Έπαναστάσεως, ο Νικόλαος έπηγε στο Άργος, όπου έγινε να κλέβει μέρη τους Άρχειους στα όπλα, αν και... δεν είχε καμιά γνώση τακτικής, όπως γράφει ο Σηπλιώτης. Άπό το Άργος ο Νικ. Σηπλιωτόπουλος έπηγε στάς Καλέτζες, όπου έλαβε μέρος στην πρώτη Έθνική Συνέλευση, κ' έπειτα στο στρατόπεδο των Βερβανών.

Ο άλλος αδελφός, ο Σπύρος, άφου έτακτοποίησε τις έγγραφικές του περιττοδοποιήσεις του, έστρατολόγησε όμοια από Δημηστραίνες και ετάχθη υπό την άρχηγία του Θεού. Κολοκοτρόνη. Οι Σηπλιωτόπουλοι άγωνίστηκαν και στην έκστρατιά εναντίον του Δράμαλη και συνετέλεσαν γενναία στην καταστροφή του. Ο Σπύρος έδωσε και στην πολιτική. Διετέλεσε πληρεξούσιος Ναυπλίας εις την Γ' Έθνικήν Συνέλευση τον 1826. Όταν, στα 1828, ήρθε ο Καποδίστριας να κυβερνήσει την Ελλάδα, ο Σπύρος Σηπλιωτόπουλος ήταν δημογένητος. Άρχιότατος όμως — κατά το 1831 — ως αντίθετος του Κυβερνήτου, κατεδίωχθη με πολλούς άλλους, ανεξήγηθη όμως ανομιότης και έφυλακισθή στο έπιβαλλόσσιο φρούριο Μπουρτζή, την κατόπιν φυλακήν των δημιών. Ο Σηπλιωτόπουλος, μία νύχτα, κατόψεθη να δραπέτευση από το Μπουρτζή και κατέφυγε στην Ύδρα, ή όποια ήταν ή εστία των αντικαποδιστριακών. Ο Σπύρος Σηπλιωτόπουλος διορίσθη στις 5 Αύγουστον 1841 Δήμαρχος Ναυπλίου, από τον βασιλέα Όθωνα, ό όποιος είχε και το μοναρχικό δικαίωμα να διορίζει τους Δημάρχους. Άλλά, την ίδια μέρα, ό Σπ. Σηπλιωτόπουλος απέθανε.

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

Τέ ρύζι και ή πελυτεκνία των νεονύμφων. Τέ τυχερό παληοκάπτουσο. Ο άρραβέννας και το δάχτυλο της καρδιάς. Ο νυμφικός πέπλος. Τα άνθη της πορτοκαλλιάς. Πρελήφεις και δεισιδαιμονίες. Τέ κακό μάτι. Η άπαγωγή της νύφης. Η ζυγαριά με τα δώρα κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τα έθιμα του γάμου δεν εινε βέβαια τα ίδια παντού, αλλά άλλόζον, ανάλογος των διαφόρων χωρών και λαών.

Η συνήθεια, ή όποια διατηρείται και σήμερα ακόμη στα περισσότερα μέρη μας, του να ρίχνουν δηλαδή ρύζι στους νεονύμφους, προέρχεται από τους παλαιούς λαούς της Άνατολής και άποβέπει στην έντυγία και στην πολυτεκνία του ζεύγους.

Στη Γερμανία, ή νύφη, όταν μπαίνει στην κατοικία του γαμπρού, κρατεί στα χέρια της ένα μαζο καλάθι με φρούμ για να φέρη την έντυγία στο καινούργιο της σπίτι.

Μερικοί λαοί της Άσίας σνήθιζον να δένουν πίσω άπ' το άμάξι, που μεταφέρει τη νύφη στο σπίτι του γαμπρού, ένα παληοκάπτουσο, για ν' άλλάξη στο καλύτερο ή τύχη της.

Το δαχτυλίδι του γάμου, άλλοτε, κατασκευαζόταν από σίδηρο, χαλκό και άλλα μέταλλα. Φοριόταν δε στο δαχτύλο του όποιου γινόταν ή μικρότερη χροή κ' άπάνω στο όποιο έπιπέθον ότι ύπηρχε ή φλέβα που σφραγισμένο άπ' εσθείας με την καρδιά.

Η καταγωγή του νυμφικού πέπλου δεν έχει εξακριβωθή ακόμη. Άλλοι λέγουν ότι προέρχεται από τους άρχαίους Έλληνες και Ρωμαίους, οι όποιοι μεταχειρίζονταν σε παρόμοιες περιστάσεις πέπλο ανοιχτοκίτρινου χρώματος, κατ' άλλους δε ότι ο πέπλος εσήχηθη για πρώτη φορά στην Εβρώπη από τους Σταυροφόρους.

Πάντως, ή πρώτη Εβρώπαια που φόρεσε νυμφικό πέπλο εινε ή Μαργαρίτα Τυδώρ, ή όποια παντρεύτηκε το βασιλέα της Σκωτίας Ιάκωβο. Έπίσης οι παλαιοί ιστορικοί αναφέρουν ότι ή Ελισάβετ Στουάρτ, στο γάμο της είχε τα μαλλιά της λυτά και έπέλεξε και φορούσε διαφανέστατο χροματιστό πέπλο.

Άργότερα όμως, επί της βασιλείας του Γεωργίου Γ', ο νυμφικός πέπλος έγινε γενικωθή κατ' όλην την Άγγλία. Έπίσης τότε ή νύφες σνήθιζαν να φορούν χροματιστά λουλούδια, χρυσές ποδιές και διαμαντένια ζουμπια.

Τα άνθη της πορτοκαλλιάς εινε άγνωστο ποτε εσήχησαν στη γαυμία τελετή. Το έθιμο όμως αυτό το είχαν στην άρχή ή γυναικες των Σαρακηνών, ως φυλάκρια της παρθενίας και έπειτα της γονιμότητος.

Έπίσης, σχετικά με το γάμο, ύπαρχουν πολλές προλήψεις. Στην Άγγλία, ή νύφη, για να προσφύλασσεται από το κακό μάτι, κρατεί επάνω της ένα κίτρινο κορόδι, που νομίζεται μοναδικό κατά της βασκανίας.

Σε πολλά μέρη της Ελλάδος, έξ άλλου, κατά την τελετή του γάμου, σνήθιζον να βάζουν μέσα στο παπούτσι του γαμπρού ένα μικρό ψαλλίδι, το όποιο θα χρησιμοποιήθη, αν παραστή ανάγκη, να ζοπούν τα μέγνα.

Σε πολλά μέρη της Άσίας και της Εβρώπης, ακόμη και σήμερα, τα συνοικέσια τελειώνουν κατά τρόπο που θυμίζει τις άπαγωγές των άρχαίων. Όταν δηλαδή πρόκειται να γίνη ο γάμος, ο γαμπρός άπάγει διά της βίας τη νυμφή του, ενώ οι γονείς της προσπούνται ότι τον άποκρούουν.

Το ίδιο σχεδόν γίνεται και στις Ίνδιες, όπου ή μελλόνυμφη μπαίνει μόνη της μέσα σε μία βάρκα και πλεί στον ποταμό ή στη λίμνη, μέχρις ότου κατορθώση να την πάση ο μνηστήρ της, ό όποιος βρίσκειται σε μιά άλλη βάρκα.

Στη χώρα των Κιργισών, ή νέα όταν πρόκειται να παντρευτή, καβαλκεί ενά άλογο κ' άρχίζει να τρέξη, άπομακρύνοντας με το μαστίγιο που κρατεί κάθε άλλον από κοντά της, εκτός του έκλεκτου της.

Στην Κίνα, τέλος, ύπαρχουν... νυφοπάζαρα, όπου, σε ώρισμένες έποχές του έτους, εκτίθενται άρκετές νύφες, ή όποιες περιμένουν το γαμπρό. Στην περίπτωση αυτή, ό γαμπρός διαπραγματεύεται μέσθ των συμπεθέρων.

Στη Σουμάτρα, ο ύποψήφιος γαμπρός ύποχρεούται να φέρη στο σπίτι της νέας μιά ζυγαριά, στη μιά πλάστιγγα της όποιας βάσει τα δώρα τα δικά του και στην άλλη τα δώρα των γονέων της νύφης. Αν βαρύνουν περισσότερο τα πρώτα, γίνεται δεκτός, άλλωθως τον διώχουν.

ΠΑΡΘΙΜΙΕΣ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ ΜΑΣ

ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

- Ο άντρας εινε το δρεπάνι κ' ή γυναίκα το χορτάκι. (Βουλγαρική)
- Ο άντρας έγινε για να κυβερνά τον κόσμο κ' ή γυναίκα για να κυβερνά το σπίτι. (Ρουμανική)
- Το σπίτι έχει θεμέλιο τη γυναίκα κ' όχι το χώμα. (Σερβική)
- Ένας άντρας άξίζει όσο δέκα γυναίκες. (Βουλγαρική)

